

GAZETA W. XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

PRZEDPŁATA:
ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 tal. 20 sgr.
na całe Prusy 2 tal.

INSERATY:
1 sgr. 3 fen. od wiersza na 1/2 szerokości
przyjmują się tylko w ekspedycji.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Posiedzenie reprezentantów miasta Poznania

w środę dnia 11. Marca r. 1857 popołudniu o godz. 3ej.

Przedmioty obrad: 1) Ustanowienie etatu zarządu miejskiego na rok 1857; 2) Etat szkoły realnej na rok 1857; 3) Nowe obsadzenie posady drugiej nauczyciela wyższego niemieckiego przy szkole realnej; 4) Dalsze wypuszczenie sali w zabudowaniu wagi a to stowarzyszeniu kupieckiemu; 5) Dalsze wydzierżawienie przewozu przez rzekę z Grobli na św. Roch; 6) Dalsze wydzierżawienie łak miejskich przy drodze do Dębiny i pod Górczynem; 7) Propozycja członka jednego zgromadzenia reprezentacyi miasta względem zaprowadzenia innego sposobu poborowego w miejsce podwyżki 50% do podatku dochodowego; 8) Dalszy wybór reprezentantów okręgowych; 9) Wybór okręgowych reprezentantów dla ubogich i rozjemcy dla rewiru XIV.; 10) Koncessye procederowe; 11) Wybór członka magistratu pobierającego pensyą; 12) Wybór miejskiego Radcy budowniczego.

(podp.) Tschuschke.

Telegraficzne wiadomości.

Londyn, 7. Marca. — Na posiedzeniu w tej chwili odbytem izby niższej stawiali opozycyą rządowi Gladstone i Disraeli we względzie cła od herbaty, ale nie zostali poparci przez swoje stronnictwo. Rząd odniósł zwycięstwo głosami 187 przeciw 125.

Paryż, 7. Marca. — Drugie posiedzenie w sprawie newszatełskiej dziś się odbędzie.

Rada stanu dziś roztrząsać będzie projekt do opodatkowania efektów mobilarnych.

Kopenhaga, 6. Marca. — Rząd wydał rozporządzenie, mocą którego rozpisany ma być podatek w Szlezwigu, na opędzenie wydatków ogólnych państwa, stany bowiem szlezwickie, jak wiadomo, niechciały się zająć rozkładem tego podatku.

Berlin, 8. Marca. — Najj. Pan raczył nadać superintendentowi Duchstein w Etzinie w powiecie osthawelandskim order orła czerwonego 3 kl. na pętlicy, byłemu ces. austriackiemu kapitanowi pocztowemu w Sulinie, kupcowi Serem w Ibraiowie i staroście pruskich żydów w Bukarescie, bankierowi Leibie Fildermanowi order orła czerwonego 4 kl., tudzież pobórcy Mathie w Górze i cieśli Lemke w Woldenbergu, medal na wstążce za ocalenie życia.

J. ces. W. wielki książę Michał przybył tu z Karlsruhe.

Berlin, 8. Marca. — Najświeższe wiadomości. Nowo pruska gazeta pociesza się, że chociaż przepadło prawo rozwodowe, jednakowoż kościół ewangelicki w dalszej drodze nie zatrzyma się; duch boży obudził w nim sumienie, ażeby nie wymawiał tam błogosławieństwa, gdzie usta prawdy go zakazują.

Zeit zaś spodziewa się, że prawo to lubo przepadło w izbie deputowanych, jednakowoż okazało wielkie wrażenie podczas rozpraw, ponieważ wszystkie stronnictwa przynawały wielkie znaczenie małżeństwu i z niego wypływającym stosunkom. Wrażenie to upowszechni się między ludem i wpłynęło na poprawę obyczaj.

Komisya finansowa zdała sprawę względem projektu opodatkowania budynków i wniosła jednogłośnie, aby izba deputowanych projektu tego nieprzyjęła. Tymczasem rząd, jak zaręcza biuro korespondencyjne ma inne propozycje pod ręką na przypadek, gdyby projekt miał przepaść i z temi wystąpi, aby pokryć rozchód powiększony państwa.

Konferencye paryskie względem Newszatełu toczą się. Prusy zdają sprawę swą na cztery wielkie mocarstwa, które mają w duchu londyńskiego protokołu, tak jak się zobowiązały, onę załatwić. Prusom będzie zostawiona przyjąć lub odrzucić uczynione im propozycje.

Kłeska jaką poniósł gabinet angielski pociągnie za sobą wedle wszelkiego prawdopodobieństwa rozwiązanie parlamentu. W położeniu obecnem rzeczy, zwycięstwo odniesione przez opozycyą, nie uczyni jej popularnem w kraju, ponieważ oburzenie się jej na niemoralność polityki Palmerstona nosi wyraźne cechy obłudy, a wypowiedzenie wojny Chinom wymaga użycia środków przeciwnym energicznych.

W obec takich faktów, jak zamiar otrucia wszystkich Europejczyków w mieście Wiktoryi i proklamacya gubernatora chińskiego Yehsa ofiarująca za głowę każdego Anglika nagrody 30 dolarów, pochwały sypane przez szkołę manszesterską na jedwabną ludzkość Chinczyków czystym są żartem.

Wszyscy na to się zgadzają, że dotychczasowe stosunki między Anglią i Chinami utrzymać się nie mogą i przewaga wypadków doprowadzić musiała do wojny. Wiele razy Europejcy wchodzili w stosunki z narodami wschodnimi, tyle razy im ostatnie stawały nieprzebrane trudności, których uchylić inaczej nie było można, tylko przewagą broni. Jest to jedyny środek przekonywający dla narodów zasklepionych w odrębności na wschodzie. A że interesa handlowe morskich państw tak europejskich jako też amerykańskich wymagają coraz nowszych i szerszych targów, przeto nie patrzą one na słusność, tylko trzymają się zasady mocniejszego i przewagą broni otwierają sobie bramy wszędzie do państw azyatyckich. Angliacy, Francuzi i Amerykanie porozumieli się pod tym względem i oblegają brzegi chińskie, perskie i japońskie. Dla nerwu rerum czyli pieniędzy, siły państw zbrojne stoją na usługi, jest to para najstarszytniejsza, która mechanicznie stosunków między narodami układa i w ruch wprawia.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 4. Marca. — Najj. Pan, w skutku przedstawienia księcia namiestnika królestwa, dozwolił przebywającemu w Anglii wychodcy polskiemu, Tadeuszowi Smoczyńskiemu, powrócić do Królestwa polskiego, na zasadach najwyższego ukazu z d. 27. Maja 1856 r.

Rosya.

Komisya wyznaczona do przejrzenia taryfy cłowej rosyjskiej i wypracowania nowej z obniżonemi cłami od wielu wprowadzanych przedmiotów, kończy swoje prace. Rzeczywisty radca tajny Tęgoborski prezes tej komisji, będzie mógł wkrótce przedstawić radzie państwa sprawozdanie z czynności komisji i projekt nowej taryfy. Utrzymują, iż według tego projektu cło od żelaza surowego i w wyrobach, od książek, papieru, czcionek drukarskich itd. bardzo będzie zniżone. Księgarze niemieccy w Petersburgu mieli podobno uczynić podanie do rządu przedstawiając potrzebę utrzymania dawnego wysokiego cła od wprowadzanych do Rosyi książek. Do przedstawienia tego spowodowała ich obawa, iż za zmniejszeniem cła, zmniejszą się ich ogromne dzisiejsi zyski. Aż do dziś dnia aby założyć księgarnię potrzeba było znacznych kapitałów dla pokrycia pierwszych kosztów zakładu i sprowadzenia książek; okoliczność ta zniechęcała wielu przedsiębiorców i handel księgarski był w rękach kilku, którzy posiadali przez to monopol i sprzedawali książki po bardzo wysokich cenach.

Ze wschodniej Syberyi z Irkutska donoszą o nowym trzęsieniu ziemi, które zdarzyło się 26. Grudnia a powtórzyło się silniej nazajutrz. Jestto już piąte trzęsienie ziemi, które w r. 1856 nawiedziło wschodnią Syberyą, jednak nie sprawiły one żadnych zniszczeń.

Z ogłoszonego sprawozdania o jarmarku jesiennym Niższo-Nowogrodzkim widzimy, iż przywieziono na plac towarów za 69 milionów rs. a sprzedaż i zakupna szły w pierwszych dniach bardzo żywo. Jednak zakupna towarów do Chin na tym jarmarku wynosiły ledwo czternastą część zwykłej sumy; gdyż wzięto jedynie do Chin towarów za 500,000 rs. gdy dawniej brano ich za 5 do 7 milionów. To okazuje iż wywóz gotówki, szczególniejsze srebra do Chin coraz bardziej wzrasta, albowiem rocznie przywożą do Rosyi z Chin herbaty za 7 milionów rs. Jednak czuwać trzeba, iż wywóz z Rosyi do Chin nieogranicza się jedynie na towarach zakupowanych w Niższym-Nowogrodzie, lecz wprost do Irkutska i Kiachty wywożą do Chin wielką ilość futer, miedzi i nnych produktów syberyjskich, już to w zamian za herbatę, już to gotówkę.

Do Nordu piszą z Petersburga, iż w mieście tem rozeszła się pogłoska, że wyżsi oficerowie wojska rosyjskiego od stopnia jeneralskiego zaczęwszy, otrzymają pozwolenie noszenia sukien cywilnych kiedy nie pełnią służby. Niezwykle się bynajmniej wrażeniu jakie ta pogłoska sprawiła miała, zważając na dotychczasowy zwyczaj rosyjski, iż wojskowy do śmierci nie zdejmował mundurów, i że w kraju tym wiele ludzi rodzi się, żyje i umiera w mundurze.

Były gubernator wojenny Kamczacki doniósł, że po przybyciu eskadry nieprzyjacielskiej w 1854 roku do portu Petropawłowskiego, tegoż dnia zgłosiło się do niego ze wsi pobliskich 25 Kamczadalów uzbrojonych w gwintówki i oświadczyło się z chęcią bronięcia portu od nieprzyjaciela; w następnym zaś roku, na skutek wezwania tegoż gubernatora kontr-admirała Zawojko, zgromadziło się w tymże celu 250ciu Kamczadalów, których z powodu przeniesienia portu na rzekę Amur, użyto do przenoszenia z portu do miejsc okolicznych tych przedmiotów i zapasów żywności, które nie zmieściły się na statkach, w skutku czego nie wpadło w ręce nieprzyjaciela. Najj. Pan na skutek najpoddańszego o tem przełożenia jenerał-admirała najwyższej rozkazał raczył: 1) Kamczadalom, którzy uzbroili się podczas ostatniej wojny dla obrony kraju, oświadczyć podziękowanie JCMości, i 2) tych z pomiędzy nich, którzy brali udział w walce, ozdobić medalami ustanowionymi na pamiątkę ostatniej

wojny, na wstędze orderu św. Jerzego nosić się mającemi. Innych wszystkich zaś Kamczadałów ozdobić tymże medalem, na wstędze orderu św. Jędrzeja nosić się mającym. K. W.

Francya.

Paryż, 4. Marca. — Feruk chan trzy godziny konferował z lordem Cowleyem, odczytano uważnie wszystkie papiery ściągające się do tego układu jako i układ sam, który podpisali i wysłali do Teheranu przez członka poselstwa perskiego.

— Siódmy tom pamiętników marszałka Marmonta wyszedł z druku, zawiera on historią restauracyi od 1814—1825, bogaty w bardzo zajmujące szczegóły dotyczące Ludwika XVIII i jego dworu.

— Rząd turecki zamysła poselstwem swoim przy dworach zagranicznych przydać wojskowych.

— Klęska, jaką poniósł lord Palmerston w izbie niższej, wzniciła sensacyę, tem większą, że się spodziewano, iż będzie miał, choć nie wielką, za sobą większość.

— W przyszły poniedziałek zagajają konferencyą w sprawie newszatełskiej.

(Kor. Cz.) Ile razy widzę dziennik jaki odwołujący nazajutrz to, co za pewne wczoraj podawał, ile razy mnie samemu wypadaż sama potrzeba przyznania się do błędu, zawsze mi na myśl przychodzi owo zdanie Cicerona: *Scriptur ad narrandum, non ad probandum*. Jeśli niedorzecznością byłoby dziejopisarzowi iść za niem niewolniczo, korespondent/dziennikarski sprawiedliwie użyć je może jako tarczę i zbroję przeciwko zarzutom pospiesznej często łatwowierności. Któż z nas wątpił naprzykład o zajęciu przez Anglików wyspy Karrak, któż nieuwierzył i niepisał o wniesionej pretensyi Szacha perskiego, aby Anglia wypłaciła mu 300,000 fst. Tymczasem pierwsze nie miało miejsca, a drugie wymarzyli Rosyanie; nie było ani wzmianki o tej pretensyi podczas układów Feruk chana z lordem Cowleyem, nie mogła też być powodem do napotkania przeszkód, które w przeszłą sobotę podały w wątpliwość nadzieję załatwienia sporu angielsko-perskiego. Wszakże nazajutrz syn lorda Cowleya był na obiedzie u posła perskiego i w poniedziałek rozpoczęto znowu układy. Mamże-li donieść, że pułkownik Ouseley odjechał do Londynu we środę, wioząc z sobą do zatwierdzenia w *Foreign office* umówione między stronami warunki pokoju? zdaje się; że się nie mylę, ale gdy wszystko dziś ulega wątpliwości, najpewniejsze informacye mogą w końcu okazać się zawodne, to tylko jest nieomylnem, że prędzej czy później, dzięki wstawieniu się cesarza pokój zostanie zawarty. Feruk chan powodzenie swęj misyi przypisuje jedynie temu pośrednictwu i o swęj wdzięczności dla cesarza i Francyi rad powtarza przy każdej okazji. Kiedy orszak oprowadzający wołu zapustnego przyszedł z kolei do hotelu Feruk chana i przyniesiono mu małego amorka z Olympu tą razą osadzonego na tryumfalnym wozie, wziął go na ręce i odezwał się do przytomnych: oto jest prawdziwy emblemat stosunków między Francją i Persją! I amorek wracając do Olympu, złożył u stóp Jowisza, bilet nie miłosny wprawdzie, ale stemplem banku paryzkiego opatrzony.

Na wczorajszej bursie dowiedziano się, że bank francuski eskomptować będzie weksle 90-dniowe, jest to dowód, że wychodzimy z długo trwającej kryzys, żeśmy się nareszcie doczekali jęj końca. Mniej dba handel i przemysł o zniżenie stopy procentowej, jak o to, aby w każdym razie mógł na swe weksle dostać gotowych pieniędzy i na termin dłuższy powszechnie w handlu przyjęty. Wczoraj po raz pierwszy koleje żelazne miejskie ukazały się w kulisie bursowej, i jakem przewidział z prymą 45—55 fr.

W trybunale policyi poprawczęj toczy się proces o nadużycia jakich się dopuścili w kompanii Docks-Napoleon pp. Cusin; Legendre, Duchesne de Vere, Orsi i Berryer. Sprawa ta należy do rzędu małej liczby przedsięwzięć, w których zła wiara tak wielką odegrała rolę. Oprócz wielu innych bezprawiów, należących w różnym tytule do dyrekcji tej kompanii, użyli na własną korzyść z kasy akcyonaryuszów: P. Chein 265,153 fr. Legendre 344,874, Duchrane 123,477, Berryer komisarz od rządu naznaczony do czuwania nad kierunkiem tego przedsięwzięcia 109,020, Orsi 200,000. P. Berryer tłumaczył się przed sądem, że wysłany do Londynu dla obeznania się z instytucją tamecznych doków i mając tylko 5000 fr. naznaczonej pensyi, nie mógł o tym koszcze dopełnić swęj misyi, musiał więc przyjąć ofiarowaną sobie pomoc od dyrekcji, a że z nięj nie korzystał, to najlepiej dowodzi bilans jego fortuny zmniejszony po dwu latach o kilkadziesiąt tysięcy franków. Pan Palkenhagen powołany na świadka w sprawie doków, wczoraj uczynił swe zeznania, a w niem bez względu na osobę jasno i otwarcie wykazał sądowi, jak on inni akcyonaryusze doków oszukani byli od dyrekcji, która ani nigdy żądanych objaśnień dać nie chciała, ani pokazać swych ksiąg. Ktoby na wzór Szchedrina autora «Obrazków prowincjonalnych» umieszczonych w Nowiniarzu ruskim, chciał pisać o szalbierstwach tutejszych, ten znalazłby w procesie obecnym obfite dla siebie żniwo.

Przyjazd wiel. księcia Konstantego zapowiedziany bezzawodnie w końcu Kwietnia. Rosyanie bawiący w Paryżu czynią przygotowania wspaniale jego przyjęcie. Jakkolwiek obrot weźmie sprawa neapolitańska, powszechnie jest tu przekonanie, że król Ferdynand będzie musiał w końcu ustąpić ze swęj surowości, a na zakład przyszłych łagodniejszych rządów, zniewolony zostanie do oddalenia od boku swego najbliższych powierników, zmienić skład policyi itd. Reforma ta może nawet już bardzo bliską, a wtenczas, do liczby odprawionych służ zaliczony zostanie i dzisiejszy poseł w Paryżu. Następcą jego ma być książę Carini.

Jutro p. Girardin daje literatom ucztę mającą zaćmić tak głośnie bankiety pp. Millaud i Mirès. Gdyby Niemcewicz żył dzisiaj, pewnieby mu nie przyszło na myśl pisać satyry swęj «Chudy literat» i nie uskarżałby się na brak mecenasów.

W teatrze lirycznym wkrótce przedstawione będą dwie sztuki p. Pointre z muzyką Pascala: «le Duel du Comandeur». Rozmaitości mają pod ręką: «l'Article 255», a Porte s. Martin dramat William Shakspeare.

Anglia.

Londyn, 4. Marca. — Globe pisze, że dziś nadeszła tu wiadomość urzędowa o zawartym wczoraj układzie pokojowym z Persją.

Austria.

Praga, 4. Marca. — W nocy dzisiejszej straszliwie popelniono tu morderstwo. Wdowa 30letnia, mojąszowego wyznania, bardzo bogata, nazwi-

skiem Faany Katz, żyła w miłosnych stosunkach z kadetem od uzarów, który o kilka mil od Pragi stał garnizonem i często odwiedzał ją. Wczoraj wieczorem przybył koleją żelazną do Pragi i udał się do nięj. Zastał tam kilku oficerów od piechoty, a między tymi barona B. Goście pozostali u nięj na wieszery, a po godzinie 11ej wysłała pani domu swoją służącą po piwo. Tymczasem oficerowie pożegnali się z wdową, a kadet pozostał sam na sam z wdową. Co zaszło między nimi, niewiadomo, ale koniec jest znany, okropny. Gdy dziewczyna wróciła z piwem, zastała drzwi zamknięte. Gdy na jęj wołania nikt nie otworzył i zdawało się jęj, że w tylnych pokojach ktoś woła o pomoc, pospieszyła do sąsiadów w teje kamienicy i opowiedziała, że u pani coś złego wydarzyć się musiało. Pobiegł więc jeden po patrol policyjny i z tym przybył do domu. Słusarz przywołany otworzył drzwi. W pierwszym zaraz pokoju postrzeżono krew rozbryzganą i pałasz dobyty na podłodze. W ostatnim pokoju leżała pani domu zabita i okropnie pokaleczona, tak, że trudno było ją rozpoznać. Miała głębokie rany od cęcia pałasza po głowie, szyi, piersiach, rękach. W jednę rękę trzymała garść włosów, a w drugęj kutas srebrny od pałasza kadeckiego, widać z tego, że niezmiernie się broniła. Suknia jedwabna, którą miała na sobie, była całkiem pocięta, a klejnoty, jak złote bransoletki, pierścienie itd., leżały na ziemi połamane. Sprawę zabójstwa znaleziono w drugim pokoju rozciągniętego na ziemi, z przerzniętą szyją. Domyślają się, że kadet pierwotnie miał zamiar uciec, ale gdy usłyszał patrol nadchodzący, nawrócił i odebrał sobie życie. Zamordowana pozostawiła syna, który słuchał prawa na uniwersytecie i nie mieszkał u matki. Morderca był synem kupca winnego z Oedenburga w Węgrzech.

Grecya.

Triester Ztg. podaje następujący list z Aten z 21. Lutego: »Wypadek bardzo dziwny sprawił wielkie wrażenie w Atenach, a nawet w całej Grecyi. Dnia 18. Lutego około godziny 9tej wieczór otworzyła się ciężka brama królewskiego pałacu, i dziwnie ubrana postać wsunawszy się cicho do przedsiönka, przebiegła szybko schody i wielką salę, a wszedłszy do pokoju adjutantów królewskich, usiadła sobie wygodnie na sofie. Tutaj ujrzał ją jeden ze służących pałacowych, schwycił i oddał żandarmowi przy drzwiach stojącemu. Żandarm ten oddalił się pod jakimś pozorem zostawiwszy nieznajomą osobę pod strażą służących i żandarmów zewsząd się zbiegających. Zaprowadzono nieznajomego przed marszałka dworu, który na pierwszy rzut oka mniemał, iż ma do czynienia z maską idącą do sali reutowej. Albowiem przed marszałkiem stał jakiś młodzieniec do 20 lat liczący, w białem nocnem ubraniu, w szlafroku i w jakiejś białej chustce zarzuconęj na głowę, a na zadawane pytania odpowiadał bez sensu, starając się jednak obie ręce ukryć starannie pod szlafrokiem. Gdy marszałek dworu jakimś niepewnem przecuciem wiedziony, chwycił nieznajomego za obydwie ręce i wyciągnął je z pod szlafroka, ujrzał w każdej pistolet z odwiedzionym kurkiem a sztylet na stopę długi wypadł na ziemię. Natychmiast schwyciono nieznajomego i pod silną straż oddano; a przywołany prokurator rządowy rozpoczął badania. Okazało się, iż więzień jest uczniem uniwersytetu słuchającym z wielką pilnością nauk, a wszystkie swoje, bardzo dobre świadectwa miał za suknią na piersiach; pochodzi z szanowanej rodziny z miasta Calcis, jednak szczególnym sposobem nosi na sobie jawne, niestarte ślady wyznania muzułmańskiego. Przyszedł do pałacu, ażeby królowi i królowej przedłożyć niedostatek profesorów na wydziale filozoficznym; mówił bowiem, iż niewykładają w uniwersytecie ani jednego systemu filozoficznego, których Niemcy tak wiele sformułowały. Podczas badania miał ciągle pióro w ustach i niepozwoił go sobie odebrać. Pytany o przyczynę tego, odpowiedział, iż czyni to na znak by okazać królowi, że słowo i pismo panuje nad wszelką bronią. Odprowadzono go do więzienia i zarządzone śledztwo w jego mieszkaniu. Ściany jego mieszkania były bogato odkryte obrazami świętych; między papierami znaleziono dziennik, który dał dostateczne i dokładne wiadomości o jego wewnętrznem i zewnętrznem życiu, w którym było wiele błędów młodości. W następnych przesłuchaniach dawał odpowiedzi odmienne od pierwszych. Utrzymywał, iż przyszedł do pałacu dla przypatrzania się balowi dworskemu, którego jednak tego wieczora nie było. Zapytany jakiego się trzyma systemu filozoficznego, odpowiedział: wszystkich, lecz przedewszystkiem ewangelii, którą za najwyższą uważa. Z opowiedzi właścicieli domu, w którym mieszkał, okazuje się, iż młodzieniec ten jest chory na duchu, że ma się za proroka, za króla królów, którego panowanie się zaczyna.«

Azja.

W dawniejszych wiadomościach z Chin czytaliśmy, że cesarz nadał amnestyę buntownikom, którzy się z nim połączyli byli celem zwalczania Anglików, a w wiadomościach z Hongkong z dnia 15. Stycznia wyjaśniono sobie przeto siłę floty chińskiej, że rokoszanie połączyli się z cesarskimi. Przychodzi się nam przyznać, mówi korespondent gazety kolońskiej, że wiadomość zdawała się nam być mało prawdopodobną. Constitutionnel przytacza dziś list z Petersburga z 24. Lutego, który, gdyby się potwierdził, niejedną zagadkę rozwiązał wyjaśniając taktykę prasy rosyjskiej przeciw Palmerstonowi użyta. List ten, odwołując się na nowe wiadomości z Chin przez Kiachtę, donosi, że wpływ rosyjski od czasu zakłóceń z Anglikami w Pekingu stał się przeważnym i wyłącznym, i że misya rosyjska powiększoną została przez osoby w szkole dyplomacyi wyuczone. Wpływ rosyjskiej misyi, czytamy dalej, jest w Pekingu tego rodzaju, że nie się nie staje, w czym się jęj nie zapytano. Z posady szefa misyi rosyjskiej miano też zawrzeć między cesarskimi i rokoszanami dwuletnie zawieszenie broni, a to aby wspólnie na wszystkich punktach nadbrzeżnych zaczepić Anglików. Szef misyi rosyjskiej osobiście przywiódł do skutku ten wypadek, który w smutnem położeniu, w którym się znajduje większa część prowincyj państwa, wywołały szczęśliwą zmianę. Rzecz ta wymaga bliższego potwierdzenia; nie możemy atoli, mówi korespondent gazety kolońskiej, pominąć, że Constitutionnel ten list przytacza, nie wyrażając najmniejszej wątpliwości. W Francyi więc zdaje się rzeczą wcale na wiarę zasługującą, że pociski, jakie miotał w Kantonie Yeh, w kuźni rosyjskiej ostrzono.

Z Singapor pod dniem 8. Stycznia donosi Monitor paryski: Tutejsza europejska kolonia zatrwożyła się wiadomościami z Kantonu i oburzeniem, jakie panuje między ludnością ojezystą. Między całą ludnością 100,000 ludzi zawierającą w tem miejscu, nie masz ani 300 Europejczyków, zdolnych do broni, i z nimi najwięcej z 800 Cipayes. Reszta ludności jest im nieprzyjazna,

a Chińczycy, stanowiący $\frac{1}{10}$ całej ludności, zagrażają Europejczykom ogniem i łupieżstwem. W wielu miejscach miasta poprzylepiali odezwy w chińskim języku, w którym ustanawiają 200 piastrow nagrody na głowę gubernatora, rezydenta, sędziego i szefa policji. Na szczęście że dotąd groźba ta została bez skutku; cudzoziemcy atoli uzbili się, i każdy z nich przyjmuje stróży pilnujących dom jego w nocy. 2. Stycznia zamknięto w wszystkich miastach dzielnicach kramy, a szypry i robotnicy wszelkiego rodzaju odmówili swych usług Europejczykom. Na rynkach publicznych nie można było dostać żywności, i cały handel zatamował się. Opór ten nie miał pozostać biernym. Żywność dla cudzoziemców przeznaczoną przejmowano używając gróźb i strachu, aby kupców odwieść od sprzedaży żywności. Gdy szef policji zdołał jednego z tych nakłonić do otwarcia kramu swego, rzucili się tłumnie Chińczycy na zdrając, aby go skarcieć, w walce stąd powstał raniono wielu agentów policji. Przecie nareszcie energią swą przywrócił gubernator spokój w mieście.

Kronika miejscowa.

Poznań, 8. Marca. — Na dniu 20. z. m. odbyło się w sali mniejszej bazarowej walne zebranie Towarzystwa Pomocy Naukowej dla młodzieży W. Księstwa Poznańskiego. Zebranie nie odznaczało się zbyt wielką liczbą członków, z których stawilo się tylko około 30, mimo że pora karnawałowa dość licznych do miasta naszego zwabiała gości. Nie możemy przy tej sposobności zataić przykręj uwagi, która nie po raz pierwszy nam się nastręcza, że pokolenie młodsze nader szczerpym odznaczało się zastępem. A przecież miasto nasze mieści w sobie znaczną liczbę młodzieży, która kosztem Towarzystwa ukończyła swe wykształcenie, i niejako z powinności, jeżeli nie z poczucia ważności zakładu, najsilniejszą tegoż stać się powinna podpora. Natomiast szanowne duchowieństwo nasze z dalekich nawet przybyło stron i żywym pokazało udziałem, że pojmuje doniosłość i potrzebę coraz powszechniejszej oświaty w kraju naszym.

Zgromadzeni członkowie obrali na przewodniczącego walnemu zebraniu ks. Janiszewskiego. Pozem ks. prałat Brzeziński odczytał w imieniu Dyrekcji sprawozdanie za rok 1856, z którego ważniejsze podajemy szczegóły.

Rok ciężkiego przesilenia i ciężkiej próby, dzięki gotowości większej części członków i podwojonej gorliwości komitetów, zakończył się dość szczęśliwie dla sprawy Towarzystwa. Równowaga między przychodem a rozchodem została przywróconą. W chwili najkrytyczniejszej, w ostatnich tygodniach r. z. wpłynęło do kasy głównej w krótkim czasie tyle, że Dyrekcja zdołała nie tylko wykupić zastawioną w król. banku zasobową sumę w listach zastawnych, lecz nadto zaspokoiła znaczne bieżące wyplaty. W końcu dziękuje Dyrekcja większej części komitetów za poświęcenie ich i gorliwość, i prosi powiaty, w których zapal pierwotny coraz bardziej stygnąć się zdaje, w imię pokolenia kształcącego się na usługi publiczne, aby sprawę Towarzystwa za sprawę powszechnego dobra uważać i do jej podźwignienia świeżymi siłami wziąć się zechciały.

Z szczegółowego sprawozdania Dyrekcji podamy jeszcze tę wiadomość, że w roku zeszyłym kształciło się kosztem Towarzystwa po rozmaitych zakładach naukowych i przemysłowych 129 stypendyatów. Wszystkie powiaty W. Księstwa znosiły grosz wdowi na oltarz powszechnego dobra, wyjąwszy dwa, tj. *krobski* i *wrzesiński*, które ani *jednym groszem polskim* sprawy oświaty poprzeć i podnieść nie zechciały. Daj Boże, ażebyśmy w sprawozdaniu przyszłorocznym nie potrzebowali zamieszczać podobnie smutnej wiadomości.

Wiadomości artystyczne.

Warszawa. — Już donieśliśmy o mającym wychodzić w Warszawie nowem piśmie muzycznym, tak pożądanem od wszystkich; dziś więc podajemy bliższe o niem szczegóły: Pismo to tygodniowe, pod nazwą: „Ruch Muzyczny,” wychodzić będzie pod redakcją Józefa Sikorskiego, którego artyści i miłośnicy muzyki tutejsi pp. Brzozowski, Dobrzyński, Freyer, Karasowski, Kolberg, Krzyżanowski, Fr. Mirecki (w Krakowie), Moniuszko (w Wilnie), Matuszyński, Münchheimer, Noch, Nowakowski, Peschke, Troschel, jako przedstawiciele swych kolegów we wszystkich gałęziach muzyki pracujących, a równie chętnie usposobionych, zamierzili wspierać, znajdując w jego zajęciu się redakcją główną rękojmę dodatnich dążeń i pożytku. Pismo to stosownie do rozważonych potrzeb zawierać będzie: Sprawozdania o wszystkim co się z muzyką dzieje u nas, bez wyłączenia żadnego jej rodzaju, żadnych

dążeń, skoro szlachetne. Sprawozdania o biegu rzeczy muzycznych za granicą. Rozbiory szczegółowe prac artystów miejscowych, mianowicie ważniejszych, których liczba znacznie przechodzi to, co nakładcy nasi lub obcy wydawać lubią. Przegląd muzykaliów z zagranicy do nas sprowadzanych, z wykazaniem artystycznej ich wartości. Ułatwi to wybór czytelnikom, mianowicie zamieszkałym na prowincji, i na zawód ich narażać nie dozwoli. Szczegóły do historii muzyki dawniejszej i bieżącej, krajowej i powszechnej; biografie znakomitych muzyków naszych i obcych, zmarłych i żyjących. Dział czystonaukowy zaniedbany także nie będzie, jako stanowiący podstawę tamtych. Potrzebę tego działu czuje ucząca się młodzież, pragnąca podpory i zjednoczenia dla luźno i dorywczo nabywanych wiadomości, czują matki zajmujące się osobliście początkami nauki muzyki dla swych dzieci, czują nauczyciele pleci obojga i wszyscy praktyczną muzykę uprawiający. Rozmaitości zawierać będą wiadomości przelotnego interesu, jako to: wieści o głośniejszych artystach, dane statystyczne, anegdoty itp. Ogłoszenia z muzyką lub z muzykalnością mające związek, a mogące czytelnikom przynieść pożytek choćby uboczny. Dodatek miesięczny w muzykaliach, przykładać się będzie do uzaczenia pisma, i uczynienia go więcej jeszcze pociągającym; rosnać on będzie w objętość w stosunku do liczby prenumeratorów, nigdy jednak mniej zajmować nie będzie od czterech kart druku. Muzyka instrumentalna i wokalna zarówno ten dodatek wypełniać będą, kompozycje domowe więcej niż zagraniczne. Z tych ostatnich głównie zwrócą uwagę kompozycje do śpiewu, którego tekst na język polski starannie przelożony i troskliwie podłożony, dany będzie wraz z tekstem oryginalnym przez kompozytora opracowanym. Tak więc strona muzyki krytyczna, historyczna, naukowa, poetyczna, teoretyczna i praktyczna, strona nawet bawiąca i materialnie użytkowa, dostarczą bogatej i urozmaiconej treści pismu zamierzonemu. Pismo więc utworzy z czasem pewnego rodzaju encyklopedyę muzyczną, której materiały porządkować będzie spis w właściwym czasie dodawany, i do używania zawsze usposobi. Użyteczność tego pisma tem będzie pewniejsza, im więcej ogólne współczucie je podniesie. Dla zyskania obojga, proszeni są niniejszem wszyscy prawdziwi muzyki miłośnicy, by redakcyę swemi pracami i radą wspierać chcieli. Co do szczegółów samego wydawnictwa, to dodać jeszcze musimy, iż „Ruch Muzyczny” wychodzić będzie od 1. Kwietnia r. b., w poszytach tygodniowych arkuszowych w 4ce. Dodatek muzyczny do ostatniego numeru, w każdym miesiącu dołączony będzie. W Warszawie przedpłata wynosi miesięcznie kop. 50, kwartalnie rs. 1 kop. 50, półrocznie rs. 3, rocznie rs. 6. Na prowincji wraz z kosztami przesyłki kwartalnie rs. 1 kop. 86½, półrocznie rs. 3 kop. 72½, rocznie rs. 7 kop. 45.

Przybyli do Poznania 8. Marca.

BAZAR: Rożnowski z Sarbinowa, bracia Kalkstein z Klonowka, Kosiński z Targowięgórki, Eubińska z Kiączyna.
HOTEL DREZDENSKI MYLIUSA: Stoss z Malczewa, Musoff z Zdzichowa, Grabowski z Szamotuł, Heinemann z Szczecina, Ehrat z Isny, Müller z Drezna, Laffert z Berlina.
HOTEL DU NORD: Lossow z Gryżyna, Twardowski z Grochowa, Hegner z Wrocławia, Niché z Grodziska.
W MIESZKANIU PRYWATNEM: Müller z Freystadt, Rycerska ulica mała nr. 2.
9. Marca.
BAZAR: Mańkowski z Podola, Bojanowski z Podlesia kościelnego, Bonikowski z Wilkowa, Moszczeński z Kozuszkowa.
HOTEL RZYMSKI BUSCHA: Livius z Turowa, Wolański z Pakości, Schwarz, Bernhard i Schafner z Lipska, Cohn z Hannoveru, Wiener z Wrocławia, Block i Walker z Berlina.
HOTEL DREZDENSKI MYLIUSA: Güterbock z Owieczek, Abitz z Wolsztyna, Arnold z Hamburga, Kurlbrunn z Annaberg, Wolff z Drezna, Nachar z Wiesbaden, Lesser z Szczecina.
HOTEL DU NORD: hr. Kwilecki z Gosławie, Otocki z Kąkolewa, Jaraczewski z Głuchowa, Glass z Kościana, Schmidt z Apolda.
POD CZARNYM ORŁEM: Nehring z Sokolnik, Raczyński z Biernatek, Dzierżanowski z Glinna, Wojciechowski z Unii.
HOTEL BERLINSKI: hr. Skorzewski z Nekli, Krüge z Góry, Gebbe z Poczdamu, Rau z Wrocławia, Mier i Mette z Berlina, Szenie z Korzkw, Eckert z Łagiewnik.
HOTEL PARYZKI: Gąsiorowski z Zberek, Ogrodowicz z Nowejwsi, Ifland z Piotrowa, Ciesielski z Sosnowka, Jackowska z Pomarzanowie, Arędzki z Węgierska, Dobrowolski z Środy.
POD ŻŁOTĄ GESIĄ: Priebisch z Marszewie, Herrmann z Grosendorf, Szulce z Szamotuł.
POD TRZEMA LILIAMI: Buschke z Wągrówca, Riewe z Góry.
POD ŻŁOTĄ SARNĄ: Eberth z Witobel, Wiatrolnik z Zerkowa.
HOTEL WROCŁAWSKI: Knappe z Konitz.

OBWIESZCZENIE.

Sklep znajdujący się w budynku wagi miejskiej pod Nrem Hgim wraz z piwnicą wydzierżawiony zostanie na trzy lata od 1. Kwietnia 1857. aż do tego czasu 1860. r. najwięcej dającymu.

Termin licytacyjny wyznaczony na dzień 13. m. b. przed południem o godzinie 11ej przed panem Plichtą sekretarzem miasta na ratuszu, na który chcę dzierżawienia mających z tém nadmienieniem wzywamy, że warunki są w naszej registraturze do przejrzenia.

Poznań, dnia 3. Marca 1857.
Magistrat.

OBWIESZCZENIE.

Wzywają się rezerwiści i landwerzyści I. powołania, którzy tu w Poznaniu zamieszkują lub przebywają a przy nastąpić mogącym powołaniu pod chorągwie z powodu stosunków domowych na uwzględnienie liczyć chcą, ażeby się z podaniami swými dostatecznie uzasadnionými aż do dnia 15go Kwietnia r. b. w magistracie tutajszym zgłosili, gdyż na późniejsze wnioski żaden wzgląd miany nie będzie.

Rozpoznawanie podań reklamacyjnych nastąpi w dniu 20., 21., 22., 24. i 25. Kwietnia r. b. o godzinie 10½ przed połud. po skończonej rewizji ró-

wnie obstalowanych kantonistów w domu przy ulicy Fryderykowskiej pod Nr. 28. położonym, gdzie też interesentom dozwolono osobiście się zgłosić.

Poznań, dnia 2. Marca 1857.

Król. Kommissya naboru wojska dla miasta Poznania.

Aukcja mebli i strojów.

Z polecenia Król. Sądu powiatowego w miejscu, sprzedawać będą przez publiczną licytację za gotówkę w Środę dnia 11. Marca r. b. przed południem od godziny 9. w domu kupca Bielefeld, w starym Rynku Nr. 87. na pierwszym piętrze, w sprawie konkursowej modniarki wdowy Neumann, ruchomości i zapasy strojów téżże należące, jako to:

meble brzozowe, t. j. kanapy, komody, stoły, krzesła, szafy, łóżka, firanki, markizy, szafy do towarów z szklannymi drzwiami, stół handlowy, gotowe kapelusze, czepki, kołnierzyki, stroiki, jedwabne wstążki, rozmaite materiały i stojaki.

Zobel, sądowy Aukcyonator.

Dnia 8. Marca zakończył żywot swój doczesny, Hrabia Józef Grabowski z Grylewa. Pogrzeb i przeniesienie zwłok do grobu familijnego odbędą się w Grylewie dnia 12. t. m. o godzinie 10tej z rana.

Księgarnia N. Kamińskiego i Spółki w Poznaniu (w Bazarze) odebrała następujące nowości:
La question d'argent comédie en prose Tal. 8-9 par Alex. Dumas fils . . . . . — 20
Quatre ans de règne ou en sommes-nous? par le Dr. L. Véron . . . . . 2 —
Histoire de Turquie par L. Chodźko, illustré par Jules Devaux . . . . . — 15
Memoires contemporains par Madame G. Ducrest, illustré . . . . . — 22½
Memoires sur l'impératrice Josephine, illust. — 22½
Memoires de la belle Gabrielle, illustré . . . — 25
Memoires de Madame du Barri, illustré . . . 1 10
Memoires du Maréchal duc de Richelieu, ill. 1 10
Memoires du duc de Saint-Simon, 2 vol. illustré 2 20

Taż księgarnia ma w zapasie globusy różnego rozmiaru w języku polskim w cenie od 4—8 Tal.

